
ПРАВЕДНИКИ

Яшкін Михайло Євгенович (1905-1989)

Клевцов Михайло Ксенофонтович (1911-1968)

ВРЯТОВАНИЙ

Пенсатий Абрам Ісаакович (1914-2007)

М.Є. Яшкін

М.К. Клевцов

А.І. Пенсатий

Михайло Євгенович Яшкін 1936 року познайомився з Абрамом Ісааковичем Пенсатим на вищих курсах зв'язку. Після їх закінчення Пенсатий працював з Яшкіним на Київському поштамті до вересня 1939 року, а потім відрядився до Львова, що став радянським.

На початку війни при Центральному телеграфі створили загін зв'язківців, який направили в район Борисполя для з'єднання з Червоною Армією. Але наші війська відступали, і зв'язківці потрапили в полон. Спочатку їх відправили до Києва, в табір на вулиці Керосинній, а потім перевели до Дарницького концтабору. Тут Михайло Євгенович зустрівся з Пенсатим. Вони жили в одному бараку.

Німці неодноразово викликали Яшкіна до табірної начальства для уточнення особи Пенсатого. Але Яшкін твердив, що його старий знайомий – Ібрагим Пенсатієв, за національністю кумик. Чорними вусами і голеною головою той був дійсно схожий на кавказця. Завдяки цьому він значився в таборі як Ібрагим Пенсатієв. Півтора роки вони з Михайлом Яшкіним спали на одних нарах. У березні 1943 року Михайла перевели до концтабору м. Рівне.

Доля оберігала Абрама-Ібрагима. У бригаді писарів Дарницького концтабору він зустрів свого колишнього товариша по службі, Клевцова Михайла Ксенофонтовича, з яким працював до війни у Львові. Офіцера Червоної Армії Михайла Клевцова під час відступу наших військ з Києва було важко поранено. Жили вони з Пенсатим в одному бараку до травня 1943 року. Клевцов постійно оберігав свого друга. Влітку 1943 року їх направили до різних таборів, і вони зустрілися у Львові лише 1963 року. Дружба їх продовжувалася до самої смерті Михайла Ксенофонтовича.

На згадку про свого друга Пенсатий всіляко допомагав його донькам Тетяні і Наталії, які мешкають у Львові.

Дружні відносини зв'язували Абрама Ісааковича і з іншим його рятівником, Михайлом Євгеновичем Яшкіним. Пенсатий підтримує добрі стосунки з його молодшою донькою Ніною Михайлівною Рибак.

Михайлу Євгеновичу Яшкіну і Михайлу Ксенофонтовичу Клевцову 2001 року посмертно присвоєно почесне звання «Праведник Бабиного Яру».